

- Title – अज्ञान
- Accession No – Title –
- Accession No –
- Folio No/ Pages –
- Lines-
- Size
- Substance Paper –
- Script Devanagari देवनागरी
- Language – संस्कृत
- Period –
- Beginning –
- End –
- Colophon-
- Illustrations -
- Source -
- Subject - ज्योतिष
- Revisor -
- Author -
- 1. Remarks- अयुक्त

462

①

७

ॐ श्रीगणेशाय नमः प्रहसन्तं उच्चरो विद्मः यते ॥ गंडर्पलीग
 लयमंदमदप्रहृष्टाद्यत्तुद्विरेकमधुरस्वरदत्तकर्णः द्रव्या
 दिवालसममीलितनेत्रयुग्मो विवृष्टिर्दम्बतुभ्रतपतिगणेशः
 ॥५॥ सत्वरत्नसमश्रेवलाभप्रहसन्सौवर्णिककार्यकदा
 भव्यंति त्वमुक्तं कार्यमेव वा ॥ ४ ॥ मूकप्रहसो मूकप्रहसो

१५२
बं३

1-28 (7-12)

3

न्यादिचनद्वेयोगाविस्कुम्भकादयः संवत्सराप्रभट्वाद्यैरेवेमेवंत
निश्चितं ॥ ७ ॥ अथ मूलकप्रश्नः ॥ इष्टं कंठिगुणितमेकेन सहस्रं युतं त्रिंश
भिर्मेव हरेद्भागं शेवं च फलमादिशेत् ॥ अथ विष्टमांके जीवचिंतास
मेधातुः प्रकीर्तितः शुन्यमूलविज्ञानी यातशारदावचनं मया ॥
व्यामदृष्टी न वे जीवो मूलं मूल्या विलोकने समा विलोकने चाच्यु ज्ञेयं केव
लदिष्टतः मूलं यादस्य शनिवाहुवक्रशिरस्य शीतजीवचिंता सुखा

निशादिनयोः शुभोऽस्य शाले च शुभे वतु स्येते तत्कार्यं कर्तुं वज्र
 लगे द्रंवापे स्य शाले वज्र नोतथादिशो तदः॥ अस्मिन् नववर्षे कीदृ
 राफलमिति प्रहेति धिवार द्यो योगात् संवत्सर युति स्यात्
 प्रबुर्नो माहं योज्यं त्रिभिर्भाज्यं तथा बुधैः ६८॥ एकेन त्ते शतां
 ज्ञेया द्वाभ्यां कार्यं संभवः त्रिशेषे सर्वं सौख्यं नि प्रहे ज्ञेया
 विचक्षणः ६९॥ ति ध्योपति यदादि स्याद्द्वारा दोतु दिवाकरः अस्मिन्

प्रश्न०
 चंडे००
 (॥॥)

व यत्तुलासुतोः बुधः कंन्यामिषुन यो प्रोक्तः कर्कस्य बंधमाः भ
 भवेत्तस्यात्तः ~~अग्नी~~ नृध्विनो जीवशनिर्मकरकुरकुभयो
 संस्रम्याद्य पतिः सुयः कथितो गणकोक्तमैः ॥ ~~अथ~~ ग्रस
 चक्रस्वरूपं ॥ भागिवेंदुतलचरइतीवोग्रामचादहिरासुद
 तिउमंदकोनबुवतेरराप्रचारराः प्रभातमिंदुतगुरुमध्यादे
 रवभौमिजोअपरादेभागिवेन्दुसंध्यामंदभुजंगमौभ्रम्रयो

5

(॥॥)

जननात्ये केवि दु स्तर वः ३५ अथ स्य स्य कृत्यमाह गतै रवदि
 वसा ह्यनगतनिघ्नी रववट्ट हतात्म द्य मंशादिकं शौ ध्यं यो
 तं स्य व्यो भवेद्भू तः ॥ अथ चं द्र स्य स्य मा ह स्व रवड घुं ६ भ
 यातं म भोगो द्रु तं त तस्व तर्क घुं ६ धि श्रो यु युक्तं दनि घुं न वा पं ६
 शशी भाग पूर्व स्तु भुक्तिः रवरा भा ववेदाः १८ भ भोगेन भु
 क्ताः ३ अ थ ग सा धि पः ॥ मे व व प्रि क यो भो मः पु जो

प्रथम
संज्ञः
(५॥)

विष्णोः स्यात् स्यात् सुसुर्व सुविद्वि विद्यान्यमं ययात् ॥ ५॥ अये
सुकालनिर्णयः ॥ भागं वरिधि ॥ वारिराशि ॥ राशिषु ॥ प्रादुर्म
गाद्ये बुधाः ॥ यद्देवाण्यकुपी ॥ योनिविधिषु ॥ १५ स्यात्कार्क
टाद्येषु नः पादेः सप्तमि रनितै प्रय मके मुक्तादिनाद्ये दत्ते
दित्वे काद्यटि कां परे च सततं दत्ते सुकालं वदेत् ॥ अथ सामान्य
निर्णयः ॥ पूर्ण पश्यति रवि उरुता यश्दशमे ॥ त्रिकोण ॥ ५ मपि
जवाचतुरश्रं ॥ मृमिसुतः सितार्कबुधदि मकराकलजं व ॥ ३५

8

प्रश्न०

चंडः प्र

(६॥

कार्यं ह्यविध्यं सुकृतं सप्तमादिकलिप्रदं दशमाः स्युर्द्वा द।
शान्तरे ३३ रवींद्र भो मगुर वो दृष्टु अशानिरा दवः स्वस्ति मित्राणि व
त्किं परस्मिन् रात्रवः सप्तः ३२। अथ तात्कालिकं मे जीमास प्रप
न्मित्र दशा सुदुष्ट पुद्गा शत्रुः समतन्त्र याती येषां मर्क
थर्षा नगा करील स्वचराः ८ सूर्यो दिदर्शिकाः च जेवम
दृग्भ्यते बलवती मध्या यथा विरमनित्ये कर्त्तुं पि दृग्भ्यते य

१०
 अथ दृष्टव्यः॥ दृष्टिः स्यान्नवला प्रचमे पवनवती प्रत्यक्षतः स्त्रुस
 दापा दोना ६॥ दृष्टव्यं कार्य साधन करी मेलाप कोर मोच्य लेगुप्त
 मे स्तरीत तीय भवने कार्यस्य संसिद्धि संध्यं शोना ॥ कषतात
 तीयं ३ भवने १०० दूग ५० दृष्टि भवेत् १०० दृष्टिः पादमिताव
 तुर्थद सै मे ॥ १०० प्रारि भावा सताः अये य सप्तम मे तथै
 क ० भवने प्रत च वे राखिला ६० दृष्टव्यं दृष्टव्यं तयं दता दृष्टव्यं

प्रश्न००

१३३०

मेन्यपा०१॥ मृधनवस्तुप्रश्नः॥ लग्न०॥ त्रि०॥ श्रम०॥ मित्रि०॥ धर्म०॥
लाभा०॥ धर्म०॥ सौम्यखगेवलावितेः केंद्रत्रिकोणावमलाभवर्जः
पापैर्भवेन्नवधनस्यलाभः०॥ केंद्रत्रिकोणावमवित्तसंस्थेः पा
पगृहेऽप्राप्तुमवर्जितेऽप्राप्तुमिष्टैः०॥ वलुतित्तनवनाशेभवेद
न्यधनस्यवपि०॥ ३॥ यस्यासौभवेच्चंद्रस्तद्राशिरधिपोज्ज्वलेदृश्यते
चंद्रमाप्राप्तेतदानवंचलभते०॥ भवंद्रोयदिभवेच्चंद्रगेतदापूर्व
गतोभवेत्तदशम०॥ स्यान्नगीचंद्रेतदावित्तवदक्षिणे०॥ ५॥ सप्तमेवभवे

बहो १५ हृदोदरस्यासंस्पर्शात्तुचिंताचमध्यमागुदाद्वयासंस्पर्शात् अथ
 मंजुलचिंतं ७६ जातुनद्यंघटिकास्यर्शात्तुजीवचिंतामुखावहाकटस्यर्शव
 मब्धचसारदावचनंयथा ११ अथसरप्रक्षः अग्निनाकुणयिच्चादितिथि
 वाससमन्वितं प्रक्षारैश्चसंयुक्तं सप्तमावचनं यथा अथरात्रिमानप्रक्षः
 प्रमोनामगुणोद्हन्यात्तघटिभियुक्तेनात्ररमादिशेत् १६ एकेनाल्पमा
 नेस्यात्द्वाभ्यामानाधिकं भवेत् अथद्वयप्राप्तिप्रक्षः स्ववर्णास्त्रि
 गुणाः कार्यावत्सुवर्णैश्चद्वययुक् द्वि २ तैश्चैवर्तवूर्यात्समेपाप्तेस

प्रश्न००

६६

चं००

१२५।

दृष्टोऽयं पा० रा० पु० म० ति० गो० ८५ स्य शालं विधिः सुः कुर्वन्वानि
कनो यस्मिन् दन्तगमगोरा दुपुच्छा स्पव ती ६५॥ इति प्रह्वं देव
रं रं यो उश यो गाः समाप्ताः ॥ १०६ मनु सिद्ध तं कार्यं भविष्यति न
वेति प्रह्वं लगे प्ररोशीत करोष्य कं देवु मेयशा लेयु भवीदितु
व कं द्रोत्य रं हं सुभवेयु का र्यं माया क्लि मस्येत्व शुभे त्य शाल
६६। मनु कं य त्कार्यं भविष्यति न वा प्रह्वः लग्नाधि नाथोन

॥ ६६ ॥ १२५

त म्रप दुप्यकुत्तयदिवारः॥वीर्येनितौ कार्यविलग्नना यौ स्वर्षादि
 गेनान्यतिरोयुनक्तिम्रन्यो यदाक्षौ बलितौ तदान्यसुहाय्यतः कार्य
 मुसंतिशान्तः॥म्रपतं वीरमाह॥बलीशयतगोन्यदगामादीपंश
 कैर्मरुदतै न्यस्यै कार्यकरस्तवीरै कार्यलग्नयोः॥म्रयदुरका॥लग्न
 त्वये म्रमं त्ये म्रनजुरः रिगृह्णो नीवगेव जगामी क्रूरै युक्ता
 म्रस्तगोवा यद्विचमुथपिलीकूरनै चारि म्रस्यैः दृष्ट्वा क्रूर

॥ ल० ॥

ॐ
ॐ ३०

मृष्यवस्तुनिर्णयः॥ चंद्रलग्ने भवेद्दीप्य बुधे स्वर्णमुद्रा सुतंगुरौरत्न
पुतंसं संसृष्टमौक्तिकमुपयते॥ कुजे रत्नं शनौ लोहं पादौ चास्तिकमौ
क्तिकं॥ मृष्यप्रकाशं तरे एषः॥ मेघां रुणे वषः॥ मृतौ हृदि मयुन मे
वचपा दत्तः कर्कटौ राशिः॥ दूरं भवति श्रवणं न्याव कुष्मण्डल तुला धराः
मृष्यपि संगावर्णं मृष्यपि गलश्रवणं धनुर्धरः॥ मृगः कर्कुरवर्णं मृष्य
कुंभं मृष्यवर्णं कः मीनस्तु मलिनः॥ कौमारा राशि वल्लि उदासुता॥

२५

16
 म्यादरिभंसादिगुह्यते॥ अथ द्रव्यलाभप्रश्नः॥ घटीरामगुणैर
 कायैतद्वर्णैर्भिन्नतां तरे सप्तभिः प्रहरे मृगं विषमे लब्धिः स
 मेन्यथा॥ अथ स्त्रीपुंशो लक्षणं॥ कुमारिका बालशरीरं कुक्ष्यं
 बद्धं शर्निर्हंस्यं गुरुप्रसूतां स्त्री कर्कशां भौमाक्षितौ विद्यतं एवं च
 यास्यात् पुरुषे शुभेव॥ अथ मुखिः प्रह्लादः॥ व नु लं च द्रुमो माप्यो
 जीवे दीर्घं प्रकीर्तितं वनुरश्वं बुधो मानौ पुत्रे मसिकमादिशेत्तत्॥

प्रश्न ७०

१६।

चंद्र

५५ चरोदये शीतर्कं चरस्ये पापग्रहेः संयुतवीक्षता च यात्रा भवेत्सौख्यं
जयायसि त्व्ये कल्याणदात्रीति रूपद्रवाच १६ स्थिररोदये शीकरे
स्थिरस्ये पापग्रहेः संयुतवीक्षते च प्रष्टुः प्रवासो न भवेत्स्वधात्रिति
यि प्रतिष्ठासु भतिद्वयः स्युः १७ द्वंगो द्वये द्वंगते हि मां सोपापग्रहे
द्विष्टियुते न सोम्ये प्रष्टुर्न चितिः परदेशया नाल्लेशार्थनाशो रिपुना
शनं च १८ क्रूरकलत्रे प्रजते पदर्थतत्कार्यनाशो गमनं च न स्यात्पा
पग्रहेः कर्मगते न यात्रा स्याज्जैष्ठ्यं धोर्नृपते निषेधात् वि३ ला भ८

२ शं प्रपञ्चसा एणवर्णमाहः॥ गौरशशीवंपक सन्निभश्च जीवोपि भानुश्च
 पिङ्गवर्णः श्रपाटलो भश्च महीसुतः स्यात्तीता भसोऽप्येव गौरवर्णः ॥ १३
 भगुः शनीः कवचविस्तयेवक स्य श्रपाटुश्च वदंति वर्णः विज्ञायवर्णं
 प्रदेत्सु निश्चितं स नोपहास्य व्रजती हलोके ॥ प्रपञ्चसागमप्रश्नः
 विकीर्णोऽथ कुजात्सोरीशु क्रुद्धतीना यदेकोपि वा तो गमो कीदृशाना
 बलायास्तु मध्ये तु यो र्योगसः स्मात्स्वकीयां दिशं प्रत्युतासी नये

प्रश्न००

२६७
चं०

१७

१८

सिद्धिः ५१३॥ अथ गमनप्रश्नः॥ द्वितीयवारतृतीयाचारविहङ्गतादयवा
सुरवातः सोम्याः कुर्वन्ति नष्टा पित्रागमं च प्रवाहिनमन् १२॥ मार्गस्य
पथिकं वृत्ते घृते चंद्रोऽवस्थिते मार्गान्नापरावेति वापिकागमनत
दा १५॥ नाभेशकर्माधिपद्यूनयेव कार्यमुभसिद्धमर्तिपद्यकस्य
तृतीयगेन वमेधनेवरकर्मा स्वकार्यस्वपुरं प्रयाति ५१६॥ शीतांशु
लग्नेऽथ रवित्तपानां केन्द्रस्थितानां शुभरवेवराणामुभयदेः सं

वृष्टोऽपगतेश्च पापैः प्रभुः प्रयाणाद्विपुसंशयः स्यात् मार्गानि वृत्तिः
 अरसातलस्थेभ्यः शुभेः केंद्रगतैरसिद्धिः १२ लग्नेशकार्याधिपतिश्च
 लग्ने १ केंद्राय गौश्वेष्टफाले प्रयाणात् धनस्थिरेभूरिधनस्य लाभः
 र्यवयात् सुखसंवदास्यः १२ लग्नो १ शुभे देहसुखं सुभोज्यं सौख्या
 र्यलाभः शुभकार्यसिद्धिः सुखस्थिते सौख्यजयार्थलाभः स्युः कार्यसि
 द्धिः विभवस्य प्राप्तिः १२ शुभे स्तेजोयुवस्य यात्रिगतातजास्ति १ स्यादध
 नवाहनापिः धन २ स्थिते सौख्यजयार्थलाभः मनोरथस्य शुभकार्य

१०० वं डे

भक्तं आयाति रात्रे खलु विजय मासैः दिने घटीभिः प्रपद्यते
 २२५। ग्रहो विहगमाद्यतमे गदे तु तेनाहता द्वादश राशयस्तु तावदि
 नान्या गमनस्य विद्या निवर्तनं क्रगतैः ग्रहैस्तु २२२ प्रपरी घ्रागन
 प्रश्नः। तिथिप्रसरसंयुक्ता तारताक्षार मिश्रिता सुप्रभिः प्रहरे
 द्वागंशं वै नष्टुभाषु भप्र १२३ प्रपमे संस्थिति स्थाने द्वाभ्यां मार्ग
 गतं वदेत तत्तीर्था मार्गस्य चतुर्थे पानिमादि शे त २२४ पंचमेषु न
 रा वृत्तिः षष्ठे व्याधिं समादिशे त २२५ अन्ये मस्युं विजानीयात शारदा

२१

१००

दृ०

पुनर्वसि तानां श्रेष्ठं फलं यस्मिन् सूर्यः १० अथ दिन संख्या ॥ गुरुः स
 कीर्तमवली लग्ना यस्मिन् गते स्थितः मस्यै सुतुल्य संख्या कैः निव
 त्तिया नुरादि सेत ॥ १० ॥ एवं देदिना निवाद्यानि भौनो मासावधि च देत
 जीवे लग्नतैवैवर्षा विधिरि होत्यते ॥ १० ॥ अथ मासावधि ली ॥ भौ
 भौ मे लग्नो समादि होत एण मासावधि को लाभो राहु लग्न समा
 दि होत ॥ १० ॥ वि लग्नं चंद्रांतर भाग निष्पयात्रा वि लग्नं रवगते वि

प्रश्न००

१५
चं३०

23

तुष्टेनलग्नैरासपुत्राधि यौ रात्रु स्यातां तदा पुष्टं भविष्यति न्वा न्यथाः
१२ अथ पुष्टे जने प्रश्नः ॥ उभयोस्त्रिगुणनामशतर्कं लतियि नापि यु
क्तं बहिरस्तपत्रशेषस्य सादृधको जयकुद्रावेत १३ अथ गुणप्रश्नः
विवादेशु हनने रणे कटकटे तथा नूरे मूत्रे १ जयो नाभः कुरद्वज्रा
परा जयः १३ अथ दुर्गभंगप्रश्नः पापैः सुरवद्यो म १७ तै परं मत
प्रवेष्टनयेन नरे श्ररे एस्वयं च न स्यत्यविरेण दुर्गमुक्तेरि पूरणं भ

१५

वचनं पद्याभ्यतिथिवाचं न च वं पापनामा च दं स पापे कौ कृत्य मुनिः
भागं ज्ञातुं चामो विधिः ॥ १२६ ॥ स्थानमेकं न रात्रौ हि क्वं च तोषिद्वितीय
के रात्रौ वेदिभवे मूर्तिपंक्तमेव समागतः ॥ १२७ ॥ वक्ष्ये रोगं वेत्तिं चित् म ३
अन्ये म त्वं विनिर्दशेत् ॥ रविं रज्जु रकोदूरे सागे च गुरु मृगयोः ॥ १२८ ॥
उद्यत्वं द्रौ स मीपस्था शनि राहु स्थिरं वदेत् ॥ विचार्य शुधिया उत्तं ॥
किं पुनः कथनेन तु ॥ १२९ ॥ अथायुध मृगः ॥ युद्धा विनि च

प्रश्न००

चं०३०

25

कलाविन स्मृति १३६ कर्कतो द्विचसा श्रं द्रु प्रत्ता प्रुभनीरीद्विताः प
ष्ट्या कालेत दान्तरां कंन्याला मी भवे ध्रुवं १२ २० ३० ४० ५० ६० ७० ८० ९० १००
शेवाः पश्यति स्त्री नवांशकं लग्नस्य स्यात्कला लाभस्त्रिवः पुंसो
पिनादशः १३६ अथ पुत्रप्रश्नः ॥ कलांभि ध्यानं गुणितं मुनीन्द्रैः ॥ ति
घ्नापुतं नागद सुतं च शो वं समेत्त कन्ये विवमेव पुत्री निशेष

२०

पवित्रनासने ॥ ११॥ लग्न ॥ सुत ५ ॥ स्थिर ५ ॥ मन्त्र ॥ जीवेचा मी प्रभुतं परि
 स्तराच्च निग्न ॥ सुते ५ ॥ मिसे ५ ॥ पग ५ ॥ म्यपरा ५ ॥ मुनंत ५ ॥ वति ५ ॥ द्वाणे ५ ॥ न ५
 ॥ म्यसं ५ ॥ धि ५ ॥ प्र ५ ॥ मः ५ ॥ नरा ५ ॥ शि ५ ॥ सं ५ ॥ म्या ५ ॥ उ ५ ॥ दये ५ ॥ शुभाः ५ ॥ सुः ५ ॥ म्या ५ ॥ पा ५ ॥ य ५ ॥ सं ५ ॥ म्या ५ ॥ स्व
 यदा भवति तदा ५ ॥ म्यसि ५ ॥ हं ५ ॥ प्र ५ ॥ व ५ ॥ दे ५ ॥ न्न ५ ॥ रा ५ ॥ ण ५ ॥ पा ५ ॥ यैः ५ ॥ दि ५ ॥ दे ५ ॥ सो ५ ॥ प ५ ॥ ग ५ ॥ ते ५ ॥ वि ५ ॥ रां ५ ॥ दं ५ ॥ ५ ॥
 स्थि ५ ॥ कु ५ ॥ यो ५ ॥ मु ५ ॥ द ५ ॥ धि ५ ॥ ली ५ ॥ गे ५ ॥ म्या ५ ॥ व ५ ॥ त ५ ॥ यो ५ ॥ मि ५ ॥ यः ५ ॥ प ५ ॥ धा ५ ॥ यां ५ ॥ ल ५ ॥ ग्न ५ ॥ ये ५ ॥ रू ५ ॥ रे ५ ॥ सं ५ ॥ धि ५

प्रश्न ००
२१
चं ३०

२१

नः प्रकारांतरेण पुत्रप्रदः। पथे त्यापितं मंदिरं पितृगणैः स्यात्। यो ह्यं यो वि
तः पत्न्युप्रापित दीयमंदिनगतं गुर्वी प्रज्ञाया द्दरं ॥ १ ॥ सुधारम्यदिन
व्यवस्थिततिथी न दत्वा मुनी प्रवेद्युवान् भागं वद्विदि। ककेन तनयो।
दीभ्यां रसुता रवे नरवं ॥ ५ ॥ अन्यप्रसुतप्रदः ॥ स्वाप्तिताग्नस्वा
मित्रसंस्थिते नरनाशे तदा पुत्रः स्त्रीरशौकं न्यकोर्कोत्यते अथवा
तीकस्य त्यामिप्पवा ॥ वारद्वेयोगस्य तिपिष्टो वेदमुक्ततथा ॥ त्रिभिः

२१

२४
 शेषभागे मरणाय नृपुनः कारोतरे एषः। तिथिवारं च न।
 द्वात्रिंशत् वर्षेण नाम संयुतं सप्तभिः सूर्ये द्वागं शेषं व फलमादिशेत् ॥
 रवौ १ गुरौ ५ मंगल ३ शोके ३ पुनः ३ शुक्र ३ शो मर प्रवदेच्च कन्या वि
 ज्ञाय मं कं प्रवदेत् सुनिश्चितं स नोपहास्य व्रजती हलो केन ॥ १ ॥ लग्न
 स्य विगते रं शौ गता मास निरूपिताः भोग्यं शो भोग्य मासाश्च गर्भस्य
 कलयेदिनं १५ स मे लग्ने समांशे च। शनिः कन्या प्रदो भवेत् २५ ३ पु

प्रश्न ०१

२२ वें ३०

मुद्रमपिशोषयेत् ॥ ५ ॥ दोलनगुह्येन प्रसंक्षीभत्रयो धुत्तिनराधि पंचत्वारो
राज्यनाशाय पंच धुत्तिजगत्रयं ॥ ५ ॥ पौषे पंच शनिं विं द्यात्मावे पंचरवि
स्तस्थिाकावुने पंच भौमाश्रमदीनाशाय केवलं ॥ ५ ॥ रगुरुगोद्वेपदभुं
क्षीमं दगेद्वेपदागुरुः तदागरुभयं लोके जगावापरायणः ॥ ५ ॥ इमं ने
मेवैव वक्तव्यं कातुलावष्ट्रिके वुरवितो यदातदायाति भूमिपतयो
वमातये दुद्रमा च पारिपाठिता जनाः ॥ ५ ॥ स सा हत समस्त पुनः

सत्यं तवैकेन मिथ्या द्वाभ्यां शत्रिभिर्भजेत ॥ ५ ॥ पूषवृष्टिः प्रष्टः ॥
 सोम्या जलराशयः तृतीय इह नल्लैकैर्द्रुगाः सिते पदे वंद्यो काय्युप्ये
 गते जलराशिः सिद्धे वंद्ये ॥ ६ ॥ पूषपरिवेशः ॥ रविशशिपरिवे
 र्ववेर्वयामे च पाडा रविशशिपरिवेशे नातिवृष्टिः द्वितीये रविशशिप
 रिवेशे धान्यलाभः सुतीये रविशशिपरिवेशे रक्तपंकजं तुर्ये ॥ ७ ॥
 बुधश्च ज्यौसं मीषयोः स जलांकुरुते मंसीतयोः शतं गतो मीषोः

30

प्रश्न ००

२३
चंडे ०

कीडितः १५० प्रथम गाय ॥ प्राद्यनागनरेवंद्र च वि कृतिं धने शेषं घोडा रं वि
षमे सुमेव तरुणं सर्वा परं सूर्य भाक ॥ ५८ सर्वा ये कि ज्ञो भव शे र सि।
द्वि र्यदा की र्य ही ना विमो स्तः जला शे र मा दुः सर्वा ये र्दु र्द्वे जला शे
न गारे र्द्वे न गारे र्द्वे मा दुः प्रथमो जन चिं ता ॥ ल सा धियो भो ज्य दा ता
सु र्वेशो भो ज्य मी रितं बु भु द्यो मय दः कर्म वति भो क्ते नि चिंतये त ॥ ६॥ अ
पचं द्रवणः मे वेव वे सिं द ग ते र्को दं दे स्त्रि यां मी न धने च पीतः तुला

31

२३

नगर द्वायं जभंगं नपाणं रासुमे देम सी जोर विशाधि भगु जोवा कतिश्च
 द्रपुत्रः यद्ये रमे करौ शिंग सुग ए ससतो य स्य क सप्र काले ५५ हा हा म् व तं स
 म स्तं पुन नगर द्वा जभंगं नपाणं प्राप्ते पं भमि के पं मनु ज द्य करं सर्व स हार मे
 कं ५५ द्वा पृष्ठु ग गतः स्व गो नि जगु से स्व स्यो हिते द्वा वि तः शंति शो भन वर्ग
 ग अरव चरः शक्तः सुार द्वा मि भा कनु पृ स्था धि कालः स्व नी च ग द्वा गो
 दीनः स्व तः पाप पुत्र वे वे यः परि पीतु म् अरव चरैः स्व प्री न्यते

प्रश्न ००

२८ चंडे. गणेशाय नमः ॥ ५५ ॥ सप्तमे च भवेन्मृत्युः शारदावचनं यथा ॥ अथ च
ज्ञानं चैत्राद्याचतुशे मासा मुक्तपतिमानवः श्रं क मं कं दित्तीयं
च पंचमं सप्तमं तथा ॥ ५६ ॥ पुष्पे शुभा शुभस्थानानि ॥ अगारान्न
भांडुदिश्येति सिद्धिः प्रजायते देवगोदेन दीकृते दिव्यस्थाने शुभं
भवेत् ॥ ५७ ॥ धिन्नभिन्नकनिरवत कंठके दुष्कृति कुचिलेन
सत्कुजेः क्रूरपक्षयुतनिंघनामभिः शुष्कशीस्मि वदुषाणि च

33

२२

34
 लिकर्के पुचनुत्ता वर्णेम गस्थिते कुं ह्या ॥ १६१ ॥ ते चंद्रे भवे यु
 हं श्रेते चंद्रे नाशनं पीते चंद्रे भवे तसिद्धिः कृष्णे चंद्रे मतिर्भवेत् ॥ १६२ ॥
 मय दूरस्थान वस्तु प्रष्टुः वर सुतिथि योगस्तुष्टि का परिक्लृप्ति ता
 वैत्राद्या ये गता मासा प्रवाप्सि ना मसंयुता ॥ १६३ ॥ सप्तमि अस्तरे द्रा
 गंशे चैव शुभाशुभं प्रथमे च द्वितीये च प्रवाप्सी युतः ॥ १६४ ॥ तृतीये च
 चतुर्थी च प्रवाप्सी कष्ट तां व्रजत पंचमे मृत्यु मृत्युः स्यादष्टमि

प्रह्म००

३५

वेंडे०

मंगले या जादौग्रहगोचरे जन्मराशेः प्रधानत्वं नाम राशिं न चिंयेत्।
॥ देहो ज्ञाने गुरुदेवपुत्रे सेवायां व्यवहारकेनाम राशेः प्रधानत्वं जन्म
राशे न चिंतयेत् ॥ काकन्यागर्वेषु दोषादिदृष्टे स्वरोदयेके

तेषु वभूरेणाम राशेः प्रधानतः ॥ ३५ ॥ शीर्षस्यादरः क्रोडः कटः
सिगुदोरसः जानुजंघादुदोर्जेयाप्रैषाद्या राशयः स्मृतः ॥ ३६ ॥

इति श्रीशारदाकृतप्रह्मचंद्रेश्वरः समाप्तः ॥ उ या ध्या य ज्ञे ॥ २५

श्री ॥ २६८ ॥ दुद्रुपा वं उद्धृते वृत्तिरुस्तोपदासकेः प्रष्टनसिद्धि
 तां यांति यदि शंभुः स्वयं वदेत् ॥ अथ द्वादशभावाः ॥ लग्ना द्वावा
 तनुर्विंशं भ्रातृमातृसुतादयः स्त्रीमत्पुंश्चमपि जायावयाभावाः ॥
 प्रकीर्तिताः ॥ ७३ ॥ दशमेतृतीये पंचनवमे द्वादशपंचाष्टमे तु र्ये ॥
 विंशति सप्तमे तथा ॥ ७४ ॥ विष्णुस्तु गुरुद्वीनां व्यंटे बुधस्याने
 निरूपिता अये व्यये धने लग्नाष्टमे तु गुरुद्वयः विवाहे सर्व

प्रश्न०

चंडे०

॥५॥

गर्भापत्यविने यानां मंत्रसाधनयोरपि विद्या बुद्धिप्रबंधानां
मुतपस्याताद्विनिर्णयः ॥ १५ ॥ मद्विधिरेपुंस्त्रा मगवोक्षजूर
कमंणिमातुलातंकरां कानां रिपु ६ स्थानौ दिनिर्णयः ॥ १६ ॥ वा
णिज्ये व्यवसायं च विवीक्ष्य परस्परं गमागमकलिज्राणि परेषु
त्प्राज्ञः करजतः ॥ १७ ॥ युद्धं कटकं चैव हतं न च विस्मृतं मार्ग
स्वरूपं संचि सप्तमस्या न तस्तथा रमान युत्तरे ध्वं वं मेपु

५४
 शाय तवर्णसि शरीरवर्णविद्रापुः वयोमानसुखासुखं जतिः
 शीलं च मतिमान् लज्जासुखं विचिंतयेत् ॥ १५ ॥ सुवर्णरुप्यर-
 त्ना निधातु रूप्यं सुखाद्यने विक्रमेश्च भान् भत्याप्नोति
 सबलनसासं सं ॥ १६ ॥ वाटिकखसचलवाटालकचेत्रमसौ
 वधिमीदृमि सुविंवरदिप्रवेशं च पश्यत्यातातं तावुद्धः ॥ २॥

प्रश्न०
चंडे०
५६॥

प्र०
बोष्मभाभ्यपितं प्रभाकरचमत्तोष्माभागीवशी तज्जगद्गुरुसम
द्यात्तुचपवनोरासुमंदगी॥ (अथ प्राच्यादय ईशाः प्राच्यादि
शाः शक्विसितकुत्सादुपमंदुसोम्यवाक्पतयः क्षीणैर्युक्म यमा
रापापासैः संयुतासोम्याः) अथ षोडशयोगत्वाद्वा प्राणि
कवालोऽपर इंदुवारस्तपे रम्यशालोपर ईशराफान्तं वक्तु
साद्यमयामण ऊकवल्जोगीरि कवल्जं मुक्तं हः खड्गा सरंर

५८॥

५०
 चनीवानि॥ मैवेरविवृष्टेचंद्रामकरैश्चमसी सुतः कन्यायां रोहि
 णीपुत्रः गुरु कर्क मघे भृगुः शनि सुलेपि उच्च स्था मियुने सिं सप्त
 सुतः उच्चात्स नमगान्नीवाराशौ वा यदि वा योके २३॥ अथ ग्राह्यं
 वलमाद्य॥ लग्न ७ कमी ७ सुतु यो ७ मा ७ सुतां योके शुभ वी ग्रह
 यथादि मविशे वे ए सजिविते सुचंद्रमा ७ कुत संसि बुध की यां सु
 तो चान्य जचिंति येत॥ भावानपी च संशक्ताः सुदि द्या ७ र हरि प

प्र
॥ ५३ ॥

गाकार्यं क्षयो मू सः केखलोये सौमेनदिल्लात्रे मेते विं त्यं ॥ ५३ ॥
अथ नक्तमाह ॥ लग्नेशकीर्णधिपयोर्नृद्विर्मियोयतन्म
ध्यगपतोपिशीघ्रः प्रादायते जो यदि पृष्ठ संस्थान्य स्यत पान्य
त्रदिनक्तमेतत्प्रथयमयायामे स्थितो मं दगतिस्तु पश्येद्
प्रांशकेर्वावयशीघ्रतस्तु जीत्वामसो यच्च तिमं दगाय कार्य
स्य सिद्धौ यमया प्रदिष्टः ५४ ॥ अथ म एव जः शनिर्वा यदि शी
घ्रसेवात यश्चात्पु रसि च तितु र्य द वृत्ता एक दस पृ र्मुवा

॥ ५४ ॥

फल्गु मघा दुर्लिकथं चरन् दुःस्थोऽस्य दिवी रना म तं वीरकुल्यो
दुरफर प्रवयो जाः स्पुः॥ षोडशैवां कथयामि सत्तमः ४७ वेत्कंदके
पणफारे चरणाः समस्ताः स्थादिकवाल इति राज्यलुखाभि हेतुः पायो
लिमे यदि सभाः सकलै दुवारो न स्याद्दुःभः कचुनता जकुशा सुगीतः
अथोपशान्तमास ॥ ४८ सत्यो नो प्रोक्तये प्राशभागेः मय्यवे यः
धीघ्रवेटो यदि त्यः अंसे तुल्यः किं वि दूनस्त दायशालदी प्राशस ए
वः॥ अथे सशकः शीघ्रोपदमं दगते तथै कमप्यं शमत्यै तितदस्ति यो